

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Әлки
муниципаль районы
Юхмачы авыл жирлеге
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
Исполнительный комитет
Юхмачинского сельского
поселения
Алькеевского муниципального района

Адресы: 422885, ТР, Әлки районы,
Юхмачы авылы, Болын урамы ,1а
Тел./факс 8(84346) 74-224

Адрес: 422885, РТ, Алькеевский
район, с. Юхмачи, ул. Луговая д. 1а
тел./факс 8(84346) 74-224

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Юхмачы авылы

2021 нче елның 13 апреле

КАРАР

10 №

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү һәм Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару өчен уңайлы икътисадый мохит булдыру максатларында, 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131 номерлы Федераль закон, 2007 елның 24 июлендәге «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 209-ФЗ номерлы Федераль закон, 2010 елның 21 гыйнварындан «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР ИТӘ:

1. Әлеге карага күшымта нигезендә «2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» муниципаль программасын расларга

2. Әлеге каарны авыл жирлегендә яшәүчеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка игълан итәргә һәм Әлки муниципаль районының рәсми сайтында һәм «Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында урнаштырырга.

Юхмачы авыл жирлеге башлыгы: Р.А. Селахов

Әлки муниципаль районы
Юхмачы авыл җирлөгө башкарма
комитетының 2021 елның 13
апреле 10№ карарына күшымта

**«2021-2024 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЮХМАЧЫ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНДӘ КЕЧЕ ҺӘМ УРТА ЭШМӘКӘРЛЕКНЕ
ҮСТЕРҮ» ПРОГРАММАСЫ**

2021 ел

Эчтәлек

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

1. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика. Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар, аларны хәл итү юллары
2. Программаның максаты, бурычлары, тәп көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары
3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы
4. Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» муниципаль программы

Программаның исеме	«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» программы (алга таба-Программа)
Программаны әшләү өчен нигез	2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131 номерлы Федераль закон; 2007 елның 24 июлендәге «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 209-ФЗ номерлы Федераль закон; 2010 елның 21 гыйнварындагы «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.
Программаны әшләүче	Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары	Әлки муниципаль районы халқын әш белән тәэмин итү программы. Кредит чаралары һәм эшмәкәрләрнең үз акчалары. Жирле бюджет акчалары хисабына финанслау
Программаның максаты	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның жирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.
Программа бурыйчлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыкли үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Эшмәкәрлекнең кадрлар потенциалын үстерү; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәэмин итү сыйфатын күтәрү; 4. Икътисади актив халыкны эшмәкәрлек шчәнлегенә җәлеп итү.
Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм	2021-2024 еллар

Программаны башкаручылар	Әлки муниципаль районның кече һәм урта әшмәкәрлек субъектлары һәм үзмәшгульләр, Әлки муниципаль района Юхмачы авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максат һәм бурычларын тормышка ашырудан көтөлгөн нәтижә	<p>2024 ел азагына Программа чарапарын тулы күләмдә ғамәлгә ашыру мәмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан житештерелә торган продукция (хезмәтләр) өйләнешенең еллык үсешен саклап калу; - Әлки муниципаль района территориясендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта әшмәкәрлек субъектлары (шул исәптән үзмәшгульләр) санын ел саен артуны саклап калу; - барлық кече (микропредприятиеләрне дә кертеп) һәм урта предприятиеләр хезмәткәрләренең исемлек буенча уртacha санын (тышкы бергә эшләүчеләрдән башка) арттыру; - кече һәм урта әшмәкәрлек субъектларына консультацион ярдәм күрсәту; - кече һәм урта әшмәкәрлек (яңа теркәлгән шәхси эшмәкәрләрне дә кертеп) секторында яңа эш урыннары булдыру; <p>Шул ук вакытта Программа чарапарын үтәү кече һәм урта әшмәкәрлек инфраструктурасының уңышлы эшләве, кече һәм урта әшмәкәрлек өлкәсендә товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру өчен шартлар тудыруны, шулай ук авыл жирлеге бюджетына үз эшчәнлекләреннән салымнар көрүне арттыруны күздә тота.</p>

1. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика. Программа хәл итүгө юнәлдерелгән проблемалар, аларны чишу юллары

2020 елда Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлегендә үз эшчәнлекләрен башлап жибәрделәр салым органында төркәлү узган 12 шәхси эшмәкәр (2019 елга караганда 1 күбрәк (азрак), шулай ук 28 үзмәшгуль (2019 елга караганда 9 күбрәк (әзрәк).

1 нче таблица

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Юхмачы авыл жирлегендә эшмәкәрлек өлкәсе үсешенең төп тенденцияләре

Курсәткеч	2019 ел (факт)	2020 ел (факт)	2021 ел (бәя)
Икътисадый актив эшмәкәрлек субъектлары саны:	30	30	40
кече предприятиеләр, бер.	0	0	0
төп дәүләт төркәве номеры булған (теркәлүне узган) шәхси эшмәкәрләр-барлыгы, бер.	11	11	12
үзмәшгуль, бер.	19	19	28

2 нче таблица

Икътисадый эшчәнлек төрләре буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны

Эшчәнлек төрләре	Үлчәү берәмлеге	факттагы әһәмияте
		2021.01.01на
Барлыгы икътисади актив кече эшмәкәрлек субъектлары исәпкә алынды	бер.	40

алар арасында икътисадый эшчәнлек төрлөре буенча: авыл хужалығы, ау һәм хөмзүүлүк	бер.	
Балыкчылық, балык үрчетү	бер.	
Файдалы казылмалар чыгару	бер.	
Эшкөрту производстволары	бер.	
Электр энергиясен, газ һәм сұны житештеру	бер.	
Төзелеш	бер.	
Күплөп һәм ваклап сату; автотранспорт	бер.	10
Кунакханәләр һәм рестораннар	бер.	
Транспорт һәм әлемтә	бер.	2
Финанс эшчәнлеге	бер.	
Күчемсез милек белән операцияләр,	бер.	
Дәүләт идарәсе һәм хәрби	бер.	
Мәгариф	бер.	
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр	бер.	
Башка коммуналь, социаль һәм шәхси	бер.	
Йорт хужалығын алып бару буенча	бер.	
Экстерриториаль оешмалар эшчәнлеге	бер.	
Башкалар	бер.	28

Төп курсәткечләрне анализлау районда кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсө үсешенең үнай (тискәре) динамикасы турында сөйли.

2020 елда эшмәкәрлеккә ярдәм итү буенча иң киң кулганныры «Агростартап» программысы, Татарстан Республикасы эшмәкәрлекне яклау фондының микрозаймнары булды.

Кече эшмәкәрлеккә мәгълүмати ярдәм курсәту һәм житештеру һәм хезмәт курсәту өлкәсендә эшләүче, эчке һәм тышкы базарларда конкурентлыкка сәләтле кече һәм урта предприятиеләр санының тотрыкли үсешен тәэмин итү максатында үз бизнесын булдыру буенча актив кампания кысаларында, тубәндәгеләр тормышкан ашырылган: барлық мәгълүмат Әлки муниципаль районаның рәсми порталында урнаштырылды, шулай ук дайими рәвештә эшмәкәрлек эшчәнлеген алып баруның аерым мәсьәләләренә багышланган һәм курсәтелгән өлкәдә актуаль мәсьәләләр, шулай ук аны алга таба үстерүнен уртак чарапларын эшләү буенча фикер алышуга юнәлдерелгән киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, «түгәрәк ёстәлләр» утырышлары үткәрелде.

Кызыксынган оешмалар белән берлектә дайими рәвештә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, үзмәшгуль гражданнарга дәүләт ярдәменең гамәлдәге чараплары, шулай ук эшмәкәрлек өлкәсендәге законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итүгә юнәлдерелгән чараплар үткәрелде.

2. Программаның максаты, бурыйчлары, төп көтөлгөн ахыргы нәтижәләрен тасвирилау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшмәкәрлек субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен үнай климат булдыруға, эшмәкәрлек үсешенә төп чикләүләрнең йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Әлки муниципаль районаның Юхмачы авыл жирлеген үстерүнен стратегик максатларына, бурыйчларына һәм приоритетларына ярдәм итү юнәлешләрен булдыруға нигезләнгән.

Бу максатта урта сроклы перспективага социаль-икътисадый үсешнен төп бурыйчлары билгеләнә һәм әлеге бурыйчлар кысаларында кече һәм урта

эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруға тәкъдим ителә.

Авыл жирлегендә эшмәкәрлек үсесен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшмәкәрлек жәмәгатьчелеген анкеталаштыруға нигезләнгән төп проблемалар булып тора:

- кадрлар кытлығы;
- кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнешенә югара дәрәжәсе;
- финанс ресурсларыннан һәркем файдалану мөмкинлеге түбән булу;
- жирнең һәм күчесиз милекнең һәркем файдалана алырлық булуы;
- энергетика инфраструктурасыннан һәркем файдалана алырлық булуы;
- яңа жиһазлар алу белән проблемалар.

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэммин итү, Шулай ук аның район социаль-икътисадый үсесе мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру Программаның максаты булып тора.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Жирлектә кече хужалыklарны тотрыкли үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Эшмәкәрлекнең кадрлар потенциалын үстерү;
3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәэммин итү сыйфатын күтәрү;
4. Икътисади актив халыкны эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү.

Программаның төп чаралары программаның максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып формалаштырылган.

Шул ук вакытта һәр бурычны хәл итү қысаларында, шул исәптән, яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын, аларның санын арттыру өлешендә һәм бизнесны үстерү өлешендә ярдәм итүгә һәм үстерүгә юнәлтелгән чаралар каралган:

Программаның төп чаралары характеристикасы

Тулаем алганда, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү чараларын 2 төп юнәлешкә бүләргә мөмкин:

1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультацион ярдәм курсәту буенча чаралар;

2. Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар.

Эшмәкәр өчен консультация ярдәме курсәту юнәлеше қысаларында түбәндәге чаралар каралачак:

1. Республика һәм федераль бюджетлар акчаларыннан эшмәкәрлеккә ярдәм итү программалары буенча консультация ярдәме курсәту һәм мәгълүмат бирү;

Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар:

1. кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталау үткәру;

2. кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен законнарны үзгәртүгә һәм үстерүгә, эшмәкәрлеккә ярдәмнәң гамәлдәге программаларына бәйле актуаль хокукий мәсьәләләр буенча киңәшмәләр һәм семинарлар уздыру;

3. кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, шул исәптән яшьләр жәмғияте арасында, мәгълүмати ярдәм курсәту кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын булдыруны популярлаштыру.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә төп чаралар исемлеге Программага күшүмтада билгеләнгән.

Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм этаплары

Программа 2021 елдан 2024 елга кадәр тормышка ашырыла.

3. Программаны тормышка ашыру механизмы

Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлөгө башкарма комитеты Программаны тормышка ашыру белән идарә итә:

- Программа чарагарын планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияләүне һәм гамәлгә ашыруны тикшереп торуны оештыра;
- Программа чарагары, максатчан индикаторлар һәм Программаның нәтижәлелеге күрсәткечләре исемлеген өзөрли һәм төгәлләштерә.

Программаны тормышка ашыру барышында Әлки муниципаль районы Юхмачы авыл жирлөгө башкарма комитеты чарагарны башкаручылар белән хезмәттәшлек итә. Программа чарагарын үтәүчеләр Программа чарагарын вакытында һәм сыйфатлы үтәү өчен җаваплы.

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- эчке һәм тышкы базарда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының көндәшлеккә сәләтлелеген арттыру;
- яңа эшләнмәләрне стимуллаштырырга һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итәргә;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан мәгълүмати технологияләрне куллануны киңәйтүгә;
- эшмәкәрлек эшчәnlеге белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлыгын үстерү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтәмлелеген тәэмин итә торган механизмнарны камилләштерү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә җәлеп иту.

кушымта

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципал районы Юхмачы авыл жирлелегендә кече һәм урта эшмәкәрлекке үстерү» Программасының максатлары һәм нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Төп чаралар исемлеге	Бурыйчарга түрү килү	Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахырлы нәтиҗеләрне бәяләү индикаторлары, Улчай берәмлекләре	Индикатор курсеткүлгәре			
					2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Максат: Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү өчен үңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мәнни компоненты буларак кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының санын арттыру һәм көндәшлекке сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның жирлеккән социаль-икътисадый үсөөлөмлөгөннөң түбәнгөннөң көндәшлекке сәләтлелеген хөл итүгө көрткән өләлән арттыру								
Республика һәм федераль бюджетләр акчаларыннан эшмәкәрлеккә ярдәм итү программалары буенча консультацияция ярдәмне күрсәту һәм мәғлумат бирү	3	Әлки муниципаль районаны Юхмачы авыл журлеле башкарма комитеты	2021-2024	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына курсәтегән консультацияцияләр саны бер.	1	1	1	1
Анкета уткәрю	4	Әлки МР Юхмачы авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2024	Уткәрелгән анкеталар саны, беремлек	1	1	1	1

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен законнарны үзгәртугә һәм үстерүгә, эшмәкәрлекке ярдәмнен ғамәлдәге программаларына бәйлә актуаль хокукий мәсъәләләр буенча кинәшмәләр һәм семинарлар үздүрүү; Үзгәрешләр һәм үсеш	1	Әлки муниципаль районаны Юхмачы авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2024	Үткәрелгән семинарлар саны, берәмлек	1	1	1
Яшьләр эшмәкәрлеге өлжесенә жәлеп итү буенча яшьләр бергәлеге белән эшләү	2	Әлки муниципаль районаны Юхмачы авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2024	Үткәрелгән чаралар саны, бер.	1	1	1